

Dosarul nr. 2ra-287/23

2-21080444-01-2ra-20022023

Instanța de fond: Judecătoria Bălți, sediul Central – A. Donos

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu

DECIZIE

05 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Furnizarea Energiei Electrice Nord”,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Liliana Cepoi împotriva Societății pe Acțiuni „Furnizarea Energiei Electrice Nord”, intervenient accesoriu Vladimir Zabulica cu privire la anularea ordinului privind desfacerea contractului individual de muncă, anularea ordinului privind anularea ordinului privind revocarea ordinului cu privire la desfacerea contractului individual de muncă, restabilirea la locul de muncă deținut anterior, încasarea salariului pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, a penalității pentru fiecare zi de întârziere, a prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică,

împotriva deciziei din data de 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți prin care s-a admis apelul declarat de către Liliana Cepoi, s-a casat hotărârea din 02 august 2022 a Judecătoria Bălți, sediul Central și s-a pronunțat o nouă hotărâre privind admiterea parțială a acțiunii,

constată:

La 28 mai 2021, Liliana Cepoi a depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva Societății pe Acțiuni „Furnizarea Energiei Electrice Nord” (în continuare SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord”), prin care a solicitat anularea ordinului nr.26-c din 01 martie 2021 privind desfacerea contractului individual de muncă, anularea ordinului nr.28-c din 03 martie 2021 privind anularea ordinului nr.27-c din 02 martie 2021 prin care s-a revocat ordinul nr.26-c din 01 martie 2021, restabilirea la locul de muncă deținut până la data de 01 martie 2021 și anume de șef a Secției juridice și recuperare creanțe, încasarea salariului pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă în mărime nu mai mică decât un salariu mediu, încasarea plății suplimentare pentru fiecare zi de întârziere de 0,3 la sută din suma neplătită în termen, încasarea prejudiciului moral în mărime de trei salarii medii lunare în sumă de 42 821,55 lei, încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5 000 lei. (f.d.2-8,139,160-163, vol.I)

În motivarea cererii de chemare în judecată Liliana Cepoi a indicat că prin

ordinul nr.58-c din 03 august 2020 a fost angajată, prin transfer, în cadrul SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord”, în funcție de șef a Secției juridice și recuperare creanțe, începând cu data de 03 august 2020, cu încheierea contractului individual de muncă nr.183 din 03 august 2020, pe durată nedeterminată. Pe parcursul activității, careva sancțiuni disciplinare nu i-au fost aplicate.

Reclamanta a menționat că în perioada lunilor ianuarie și februarie 2021 a fost silită, prin constrângere și forțată să demisioneze, ceea ce a și făcut, întocmind la 01 martie 2021, în temeiul art.85, alin.(1) din Codul muncii, cerere de demisie, contrar voinței sale. Acesta fiind un eveniment traumatizant și inacceptabil, deoarece avea la întreținere un copil minor în vârstă de 3,4 ani, nu avea un alt loc de muncă și alte surse de existență.

La 01 martie 2021, în ziua înaintării cererii de demisie, SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord”, în temeiul art.85, alin.(1) din Codul muncii, a emis ordinul nr.26-c privind desfacerea contractului individual de muncă ca urmare a demisiei salariatului.

Având în vedere că cererea de demisie a fost scrisă prin constrângere și contrar voinței sale, la 02 martie 2021, Liliana Cepoi a depus cerere prin care, în temeiul art.85, alin. (4) din Codul muncii, a solicitat retragerea cererii de eliberare din funcția deținută pe care a depus-o prin vicierea consimțământului la 01 martie 2021.

Reclamanta a menționat că la 02 martie 2021, în ziua înaintării cererii de retragere a cererii de demisie, SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord” a emis ordinul nr.27-c privind revocarea ordinului nr.26-c din 01 martie 2021 cu privire la desfacerea contractului individual de muncă. Cu ordinul respectiv Liliana Cepoi a luat cunoștință la 11 martie 2021, prin intermediul oficiului poștal.

Tot la 02 martie 2021, după depunerea cererii de retragere a cererii de demisie contrar voinței sale, reclamanta a înaintat cerere prin care a solicitat anularea cererii de retragere a cererii de demisie depusă la data de 02 martie 2021.

La 03 martie 2021 SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord” a emis ordinul nr.28-c privind anularea ordinului de revocare a ordinului cu privire la desfacerea contractului individual de muncă ca urmare a demisiei salariatului nr.26-c din 01 martie 2021. Cu ordinul menționat reclamanta a luat cunoștință la 11 martie 2021, urmare a recepționării prin intermediul oficiului poștal a scrisorii recomandate nr. 03-113 din 03 martie 2021.

Reclamanta a relatat că urmare a retrăirilor și suferințelor morale suportate, la 03 martie 2021, simțindu-se foarte rău, s-a adresat la medicul de familie, care a intervenit de urgență, după care a deschis pe numele Lilianeii Cepoi certificatul medical seria 01 nr.4456061, începând cu 03 martie 2021 până la 19 martie 2021, inclusiv.

În opinia Lilianeii Cepoi urmează să fie declarate nule cererea de demisie din 01 martie 2021, ordinul nr.26-c din 01 martie 2021 prin care a fost dispusă desfacerea contractului individual de muncă, cererea de anulare a cererii de retragere a cererii de demisie și ordinul nr.28-c din 03 martie 2021 privind anularea ordinului nr.27-c din 02 martie 2021 de revocare a ordinului nr.26-c din 01 martie 2021, deoarece a fost silită prin constrângere să le depună, iar încetarea relației de muncă este rezultatul unei demisii provocate forțat de angajator.

În susținerea ilegalității ordinului nr. 26-c din 01 martie 2021 Liliana Cepoi a menționat că în cererea de demisie a invocat prevederile art.85, alin.(1) din Codul muncii, anunțând angajatorul despre intenția de a demisiona cu 14 zile calendaristice înainte, articol care de fapt a stat la baza emiterii ordinului de demisie nr.26-c din 01

martie 2021.

Liliana Cepoi a susținut că preavizul, de 14 zile calendaristice, operează în virtutea legii, chiar dacă salariatul nu a menționat aceasta expres în cererea de demisie, pe când art. 85, alin.(2) din Codul muncii poartă un caracter avantajos pentru categoriile de persoane, care la înaintarea cererii de demisie anexează, în mod obligatoriu, documentul respectiv ce confirmă dreptul la demisia anticipată. Reclamanta un astfel de document nu a anexat la înaintarea cererii de demisie din 01 martie 2021.

Reclamanta a mai menționat că contractul individual de muncă poate fi desfăcut în mod anticipat cu acordul scris al părților, careva acord între aceasta și angajator despre desfacerea anticipată a contractului individual de muncă nu a existat și nici nu există, fapt ce este contrar ordinii stabilite de art.85, alin.(3¹) din Codul muncii, or, desfacerea contractului individual de muncă cu Liliana Cepoi, prin eliberarea din funcție prin demisie la 01 martie 2021, înainte de expirarea termenului indicat la alin.(1), (2), (4) din Codul muncii, a avut loc fără acordul scris al părților.

Faptul că s-a adresat a doua zi după eliberare din funcție cu cerere prin care, în temeiul art.85, alin.(4) din Codul muncii, a solicitat retragerea cererii de demisie, atestă forțarea reclamantei din partea angajatorului în ceea ce privește desfacerea contractului individual de muncă.

Reclamanta a indicat că angajatorul a încălcat și prevederile art.143, alin.(1), lit. a) din Codul muncii, deoarece achitățile salariale urmau să fie efectuate la data de 01 martie 2021, însă s-au efectuat la 04 martie 2021, 05 aprilie 2021 și 04 mai 2021.

Prin încheierea din 09 septembrie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central s-a atras în proces Vladimir Zabulica în calitate de intervenient accesoriu (f.d. 53 verso, vol.I).

Prin hotărârea din 02 august 2022 a Judecătorei Bălți, sediul Central s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Liliana Cepoi împotriva SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord”, intervenient accesoriu Vladimir Zabulica cu privire la anularea ordinului privind desfacerea contractului individual de muncă, anularea ordinului privind anularea ordinului privind revocarea ordinului cu privire la desfacerea contractului individual de muncă, restabilirea la locul de muncă deținut anterior demisiei, încasarea salariului pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, a penalității pentru fiecare zi de întârziere, prejudiciului moral și cheltuielilor de asistență juridică. (f.d.203,210-217, vol.I)

Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel, în termen, de către Liliana Cepoi. (f.d.207-208, vol.I)

Curtea de Apel Bălți prin decizia din 01 decembrie 2022 a admis apelul declarat de către Liliana Cepoi, a casat hotărârea din 02 august 2022 a Judecătorei Bălți, sediul Central și a pronunțat o nouă hotărâre, prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Liliana Cepoi. S-a anulat ordinul nr.28-c din 03 martie 2021 privind anularea ordinului cu privire la revocarea ordinului cu privire la desfacerea contractului individual de muncă ca urmare a demisiei salariatului. S-a restabilit Liliana Cepoi în funcția de șef a Secției juridice și recuperare creanțe la SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord”, începând cu 01 martie 2021. S-a încasat de la SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord” în beneficiul Liliane Cepoi salariul pentru perioadă de absență forțată de la muncă de la 01 martie 2021 până la 01 decembrie 2022, prejudiciul moral în mărime de două salarii medii și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 lei. (f.d.14-15,16-34, vol.II)

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord”, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond. (f.d.40-43, vol.II)

În motivarea recursului SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord” a menționat că la emiterea deciziei contestate instanța de apel a admis încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material.

În acest sens a indicat că instanța de apel a dispus anularea ordinului nr.28-c din 03 martie 2021 privind anularea ordinului cu privire la revocarea ordinului cu privire la desfacerea contractului individual de muncă ca urmare a demisiei salariatului, însă nu a stabilit ce norme legale a încălcat angajatorul la emiterea acestui ordin, fapt ce nu a putut servi temei de casare a hotărârii instanței de fond, or potrivit art. 390, alin. (1), lit. e) din Codul de procedură civilă decizia instanței de apel trebuie să cuprindă concluziile instanței și referirea la legea guvernantă.

Totodată, a menționat că instanța de apel trebuia să interpreteze corect și prevederile art. 85, alin. (4) în colaborare cu art. 5 din Codul muncii, ori normele menționate nu statuează posibilitatea depunerii de către salariat a unei singure cereri de retragere a cererii de demisie, ci permite salariatului în perioadă de 7 zile să se răzgândească și să depună mai multe cereri, inclusiv de anulare a cererii de retragere a cererii de demisie.

Astfel, SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord” consideră incorectă această concluzie a instanței de apel, or raporturile de muncă trebuie privite sub aspectul garanțiilor și principiilor guvernate în privința interzicerii muncii forțate, cât și sub aspectul interpretării intenției comune a părților, care la data de 03 martie 2021 erau de a înceta raporturile de muncă.

Societatea recurentă a atras atenția asupra interpretării art. 85, alin. (4) din Codul muncii prin prisma aplicabilității acestuia, în cazul în care, salariatul nu mai activează 14 zile, ci prin acordul părților demisionează înainte de termenul indicat, or în cazul în care salariatul poate retrage cererea de demisie, deși nu este aplicabil termenul de 14 zile, se creează o situație de imprevizibilitate și neglijența intereselor angajatorului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la data de 01 decembrie 2022, expediată participanților la proces, prin intermediul poștei electronice, la 10 ianuarie 2023. (f.d. 135, vol.II)

Recursul depus la oficiul poștal de către SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord”, la 26 ianuarie 2023, este în termen.

Curtea Supremă de Justiție la 21 februarie 2023 a expediat, prin oficiului poștal, pentru cunoștință Lilianei Cepoi copia recursului depus de către SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord”. (f.d. 63 vol. II). Trimiterea poștală a fost restituită instanței de recurs cu mențiunea „nereclamat”.

În scopul respectării dreptului intimatei, a intervenientului accesoriu și acordării posibilității de a depune contraargumente, Curtea Supremă de Justiție la 26 martie 2024 a expediat Lilianei Cepoi și lui Vladimir Zabolica, prin intermediul poștei electronice, copia recursului depus de către SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord”, însă, până la data examinării recursului aceștia nu au prezentat opinia asupra argumentelor invocate de către societatea recurentă. (f.d. 119, vol. II)

Dat fiind faptul că instanța de recurs a comunicat intimatei și intervenientului

accesoriu copia recursului, lipsa unei referințe din partea acestora nu va împiedica Curtea să examineze recursul în fond.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (1) și (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, art. V, pct.1–9, pct.11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursul depus la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Având în vedere că legea procedural civilă, care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare, nu are putere retroactivă, recursul declarat de către SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord”, până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii acestuia, însă procedura de examinare - conform noilor reglementări.

În conformitate cu prevederile art. 431 din Codul de procedură civilă examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Recursul considerat admisibil se examinează într-un complet din 3, 5 sau 9 judecători ai Curții Supreme de Justiție.

Judecătorii care au examinat admisibilitatea recursului pot participa și la examinarea recursului în cauză.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord”, întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii instanței de fond din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445, alin. (1), lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Conform prevederilor art. 130, alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Recapitulând esența litigiului, în scopul verificării aplicării corecte a dreptului material și procedural, instanța de recurs reține starea de fapt constatată de instanțele ierarhic inferioare și confirmată de părți.

Astfel, probatoriul acumulat în materialele dosarului demonstrează că Liliana Cepoi la 01 martie 2021, în temeiul art.85, alin.(1) din Codul muncii, a depus cerere de demisie, începând cu data de 01 martie 2021. (f.d. 16, vol.I)

În aceeași zi, SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord”, în temeiul art.85, alin.(1) din Codul muncii, a emis ordinul nr.26-c, prin care s-a desfășurat contractul individual de muncă nr. 183 din 03 august 2020 cu Liliana Cepoi, începând cu data de 01 martie 2021. (f.d.15, vol. I)

La 02 martie 2021, Liliana Cepoi a depus cerere prin care, în temeiul art.85, alin. (4) din Codul muncii, a solicitat retragerea cererii de demisie depusă la 01 martie 2021. (f.d.18, vol.I)

La 02 martie 2021, SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord” a emis ordinul nr.27-c, prin care s-a revocat ordinul nr.26-c din 01 martie 2021 cu privire la desfacerea contractului individual de muncă ca urmare a demisiei salariații, începând cu 02 martie 2021. (f.d.17, vol.I)

Tot la 02 martie 2021, Liliana Cepoi a depus cerere prin care a declarat despre anularea cererii de retragere a cererii de demisie, înaintată la data de 02 martie 2021. (f.d.20, vol.I)

La 03 martie 2021 SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord” a emis ordinul nr.28-c, prin care începând cu data de 03 martie 2021 s-a anulat ordinul nr.27-c cu privire la revocarea ordinului nr.26-c din 01 martie 2021 privind desfacerea contractului individual de muncă ca urmare a demisiei salariații, începând cu 02 martie 2021. (f.d. 19, vol.I)

Potrivit copiei certificatului de concediu medical seria 01 nr.4456061, se atestă că Liliana Cepoi, începând cu 03 martie 2021 până la 19 martie 2021 inclusiv, s-a aflat în concediu medical. (f.d. 23, vol.I)

Liliana Cepoi a depus prezenta acțiune prin care a solicitat:

- anularea ordinelor nr.26-c din 01 martie 2021 și nr.28-c din 03 martie 2021,
- restabilirea la locul de muncă deținut până la data de 01 martie 2021,
- încasarea salariului pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă,
- încasarea plăților suplimentare pentru fiecare zi de întârziere de 0,3 la sută din suma neplătită în termen,
- încasarea prejudiciului moral,
- încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Fiind investită cu examinarea cauzei Judecătoria Bălți, sediul Central prin hotărârea din 02 august 2022 a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Liliana Cepoi. Instanța de fond, a constatat legalitatea acceptării de către angajator a demisiei și respectiv a desfacerii contractului individual de muncă din inițiativa Lilianeii Cepoi, or, salariața personal la 03 martie 2021 a solicitat anularea cererii de retragere a cererii de demisie, prin care și-a menținut cererea de demisie din data de 01 martie 2021. Totodată, instanța de fond a stabilit, la caz, nu au fost prezentate probe pertinente și concludente pentru a dovedi faptul că Liliana Cepoi a fost silită prin constrângere și obligată forțat să demisioneze.

Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Bălți prin decizia din 01 decembrie 2022 a admis apelul declarat de către Liliana Cepoi, a casat hotărârea din 02 august 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și a pronunțat o nouă hotărâre,

prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Liliana Cepoi, s-a anulat ordinul nr.28-c din 03 martie 2021, s-a restabilit Liliana Cepoi în funcția deținută anterior, s-a încasat salariul pentru perioadă de absență forțată de la muncă, prejudiciul moral și cheltuielile de asistență juridică.

Instanța de apel a reținut ilegalitatea ordinului nr.28-c din 03 martie 2021 cu privire la anularea ordinului nr.27-c din 02 martie 2021 privind revocarea ordinului nr.26-c din 01 martie 2021 din motiv că la baza acestui ordin s-a aflat cererea Liliane Cepoi, prin care a solicitat anularea cererii de retragere a cererii de demisie, depusă la data de 02 martie 2021, însă prevederile Codului muncii nu prevăd o procedură de examinare a unei astfel de cereri de anulare a cererii de retragere a cererii de demisie.

SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord”, prin recursul înaintat, a criticat soluția instanței de apel, menționând că instanța de apel nejustificat și fără a invoca norma legală încălcată de către angajator la emiterea ordinului nr.28-c din data de 03 martie 2021, l-a anulat.

Problema de bază supusă controlului judecătoresc în fază de recurs constă în verificarea corectitudinii aplicării de către instanțele de judecată ierarhic inferioare a normelor de drept material ce reglementează instituția încetării contractului individual de muncă la solicitarea salariatului și îndeplinirea de către participanții la proces a sarcinii probei ce le-a revenit prin prisma art. 118, alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Pentru a elucida aspectele abordate în speță, instanța de recurs va raporta circumstanțele prezentate mai sus la normele de drept material ce reglementează raportul juridic dedus judecății.

În conformitate cu art. 45 din Codul muncii (în vigoare la perioada relevantă speței) contractul individual de muncă este înțelegerea dintre salariat și angajator, prin care salariatul se obligă să presteze o muncă într-o anumită specialitate, calificare sau funcție, să respecte regulamentul intern al unității, iar angajatorul se obligă să-i asigure condițiile de muncă prevăzute de prezentul cod, de alte acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii, de contractul colectiv de muncă, precum și să achite la timp și integral salariul.

Conform art. 81, alin. (1) din Codul muncii contractul individual de muncă poate înceta:

- a) în circumstanțe ce nu depind de voința părților (art.82, 305 și 310);
- a¹) prin acordul scris al părților (art.82¹);
- b) la inițiativa uneia dintre părți (art.85 și 86).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că încetarea contractului individual de muncă este reglementată de legislația muncii, avându-se în vedere respectarea unor principii care sunt de natură să asigure atât interesele angajaților, cât și interesele angajatorilor.

Legislația muncii stabilește mai multe temeiuri de încetare a contractului individual de muncă, unul dintre acestea fiind *la inițiativa uneia dintre părți*. Articolul art. 85 din Codul muncii enumeră circumstanțele care duc la încetarea contractului individual de muncă independent de voința părților.

Astfel, art. 85, alin (1) din Codul muncii stipulează că salariatul are dreptul la demisie – desfacere a contractului individual de muncă, cu excepția prevederii alin.(4¹), din proprie inițiativă, anunțând despre aceasta angajatorul, prin cerere scrisă, cu 14 zile calendaristice înainte. Curgerea termenului menționat începe în ziua imediat următoare zilei în care a fost înregistrată cererea.

Din conținutul normei de drept citate rezultă că legislatorul a prevăzut nu numai posibilitatea angajatorului, dar și a salariatului de a desface contractului individual de muncă, or prin demisie salariatul pune capăt oricărui tip de contract individual de muncă pe care îl are încheiat cu angajatorul.

Din materialele dosarului este evident faptul că Liliana Cepoi a beneficiat de dreptul său și la 01 martie 2021 a depus cerere de demisie, începând cu data de 01 martie 2021. (f.d. 16, vol.I)

Respectiv, SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord”, în temeiul art.85, alin.(1) din Codul muncii, a emis ordinul nr.26-c din 01 martie 2021, prin care a desfăcut contractul individual de muncă nr. 183 din 03 august 2020 încheiat cu Liliana Cepoi, începând cu data de 01 martie 2021. (f.d.15, vol. I)

Liliana Cepoi prin acțiunea înaintată a indicat că la emiterea ordinului nr.26-c din 01 martie 2021 angajatorul nu a respectat termenul de preaviz de 14 zile calendaristice, iar un acord din partea acesteia la desfacerea contractului individual de muncă înainte de termen nu a prezentat.

La acest aspect instanța de recurs reține că conform art. 82¹ din Codul muncii contractul individual de muncă poate înceta, în orice moment, prin acordul scris al părților.

Totodată potrivit art.85, alin.(3¹) din Codul muncii contractul individual de muncă poate fi desfăcut, prin acordul scris al părților, înainte de expirarea termenelor indicate la alin.(1), (2) și (4¹).

Din materialele administrate la dosar, rezultă că acordul Lilianeii Cepoi de a înceta contractul individual de muncă înaintate de termenul de preaviz a fost exprimat prin cererea de demisie în care a indicat expres data încetării relațiilor de muncă cu angajatorul și anume începând cu data de 01 martie 2021 (f.d.16, vol. I), iar acordul SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord” a fost exprimat prin ordinul nr.26-c din 01 martie 2021, care la fel a indicat că contractul individual de muncă se desface începând cu 01 martie 2021. (f.d. 15, vol. I)

În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție respinge argumentul Lilianeii Cepoi precum că angajatorul contrar ordinii stabilite de art. 85, alin.(1) din Codul muncii, a dispus desfacerea contractului individual de muncă cu Liliana Cepoi, înainte de expirarea termenului de 14 zile calendaristice, fără acordul scris al acesteia, or, acesta este declarativ și se combate prin cererea Lilianeii Cepoi, care a solicitat expres încetarea relațiilor de muncă începând cu 01 martie 2021.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs conchide că la emiterea ordinului nr.26-c din 01 martie 2021 privind desfacerea contractului individual de muncă nr. 183 din 03 august 2020 cu Liliana Cepoi, începând cu 01 martie 2021, SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord” a respectat prevederile legale, astfel, pretenția Lilianeii Cepoi cu privire la anularea acestuia, corect a fost respinsă ca neîntemeiată de către instanțele de judecată ierarhic inferioare.

Totodată, instanța de recurs reține că potrivit alin. (4) al art. 85 din Codul muncii, timp de 7 zile calendaristice de la data depunerii cererii de demisie, salariatul are dreptul să-și retragă cererea sau să depună o nouă cerere, prin care să o anuleze pe prima.

La caz, Liliana Cepoi la 02 martie 2021 a depus cerere prin care, în temeiul art.85, alin. (4) din Codul muncii, a solicitat retragerea cererii de demisie depusă la 01 martie 2021. (f.d.18, vol.I)

SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord” a emis ordinul nr.27-c din 02 martie 2021, prin care a revocat ordinul nr.26-c din 01 martie 2021 cu privire la desfacerea contractului individual de muncă ca urmare a demisiei salariatei, începând cu 02 martie 2021. (f.d.17, vol.I)

Tot la 02 martie 2021, Liliana Cepoi a depus cerere prin care a declarat despre anularea cererii de retragere a cererii de demisie, înaintată la data de 02 martie 2021. (f.d.20, vol.I)

La 03 martie 2021 SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord” a emis ordinul nr.28-c, prin care începând cu data de 03 martie 2021 a anulat ordinul nr.27-c cu privire la revocarea ordinului nr.26-c din 01 martie 2021 privind desfacerea contractului individual de muncă ca urmare a demisiei salariatei, începând cu 02 martie 2021. (f.d.19, vol.I)

Din analiza deciziei motivate a Curții de Apel Bălți rezultă că instanța a constatat ilegalitatea ordinului nr.28-c din 03 martie 2021 cu privire la anularea ordinului nr.27-c din 02 martie 2021 privind revocarea ordinului nr.26-c din 01 martie 2021, din motiv că, Codul muncii nu prevede o procedură de examinare a cererii de anulare a cererii de retragere a cererii de demisie.

Instanța de recurs constată această soluție a instanței de apel ca fiind greșită, rezultată din neelucidarea tuturor circumstanțelor importante speței și aplicarea eronată a prevederilor Codului muncii. Or, Codul muncii interzice îngrădirea dreptului la libertatea muncii.

Astfel, Codul muncii prevede la art. 5 principiile de bază ale reglementării raporturilor de muncă și a altor raporturi legate nemijlocit de acestea, principii ce reies din normele dreptului internațional și din cele ale Constituției Republicii Moldova.

Articolul 6 din Codul muncii stipulează că libertatea muncii este garantată prin Constituția Republicii Moldova. Orice persoană este liberă în alegerea locului de muncă, a profesiei, meseriei sau activității sale. Nimeni, pe toată durata vieții sale, nu poate fi obligat să muncească sau să nu muncească într-un anumit loc de muncă sau într-o anumită profesie, oricare ar fi acestea. Orice act juridic încheiat cu nerespectarea dispozițiilor alin.(1), (2) și (3) este nul.

Instanța de recurs subliniază că libertatea muncii presupune libertatea oricărei persoane de a-și exercita *sau nu*, dreptul la muncă, de a-și alege munca pe care dorește să o presteze, locul de muncă, profesia sau meseria, precum și dreptul de a decide, în orice moment, încetarea raporturilor de muncă.

Clauză care îngrădește dreptul la muncă, în concret - dreptul de a înceta contractul individual de muncă încalcă principiile de bază ale reglementării raporturilor de muncă și a altor raporturi legate nemijlocit de acestea prevăzute de Codul muncii și nu poate produce efecte juridice.

Prin urmare, libertatea muncii este asigurată prin reglementarea desfacerii contractului individual de muncă din inițiativa salariatului, în orice moment și în acest sens nu există nicio limitare sau condiție de îndeplinit pentru realizarea desfacerii contractului.

Raportând cele menționate la circumstanțele de fapt a speței, instanța de recurs concluzionează că angajatorul prin emiterea ordinului nr.28-c din 03 martie 2021 cu privire la anularea ordinului nr.27-c din 02 martie 2021 a respectat dreptul salariatei de a desface contractul individual de muncă din propria inițiativă, în orice moment, or, o altă soluție a SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord” referitor la cererea din

la 02 martie 2021 a Lilianeii Cepoi privind anularea cererii de retragere a cererii de demisie, înaintată la 02 martie 2021, ar constitui o clauză care îngrădește dreptul la libertatea muncii.

Cu atât mai mult că formula în care și-a solicitat Cepoi Liliana demisia, nu schimbă esența și conținutul solicitării. Or, prin solicitarea anulării cererii de revocare a cererii de demisie, de fapt, Cepoi Liliana a pretins la demisie; toate cererile dînsei fiind bazate pe prevederile art. 85 Codul Muncii, ele fiind din proprie inițiativă.

Argumentul Lilianeii Cepoi precum că ar fi fost silită prin constrângere și obligată forțat să demisioneze nu este reținut de către instanța de recurs, ori prin prisma art.118 din Codul de procedură civilă reclamanta nu a prezentat probe pertinente și concludente în susținerea acestuia argument. La rîndul său, explicațiile martorilor audiați pe dosar nu confirmă că demisia Lilianeii Cepoi a rezultat anume în virtutea unor împrejurări sau fapte emoționale grele care să fi fost realizate de angajator, de natură să influențeze decizia salariatei respective, de a demisiona.

Mai mult, la caz, s-a constatat cu certitudine intenția Lilianeii Cepoi de a desface contractul individual de munci din propria inițiativă exprimată prin cererea de demisie din 01 martie 2021, la fel și cererea din 02 martie 2021 privind declararea despre anularea cererii de retragere a cererii de demisiei din 02 martie 2021.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel la pronunțarea deciziei greșit a concluzionat că SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord” ilegal a emis ordinul nr.28-c din 03 martie 2021 cu privire la anularea ordinului nr.27-c din 02 martie 2021, iar cu titlu de consecință a constatat netemeinicia soluției pronunțate de instanța de fond privind respingerea cererii de chemare în judecată. La caz, este evident că contractul individual de muncă încheiat cu Liliana Cepoi a fost desfăcut la inițiativa acesteia prin depunerea cererii de demisie.

În consecință, fiind stabilită legalitatea ordinului nr.28-c din 03 martie 2021 cu privire la anularea ordinului nr.27-c din 02 martie 2021 de revocare a ordinului nr.26-c din 01 martie 2021, pretențiile Lilianeii Cepoi privind restabilirea la locul de muncă deținut până la data de 01 martie 2021, încasarea salariului pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, a plății suplimentare pentru fiecare zi de întârziere de 0,3 la sută din suma neplătită în termen, a prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică, fiind subsecvente cerinței de bază, urmează soarta pretenției principale care a fost respinsă.

Pe baza celor constatate, instanța de recurs este de acord cu soluția instanței de fond privind respingerea ca fiind neîntemeiată, a cererii de chemare în judecată depusă de către Liliana Cepoi. Or, Colegiul nu reține încălcarea pentru aceasta a dreptului la muncă, urmare a admitterii cererilor ei de demisie.

În ansamblu, ținând cont de natura litigiului și de marja de apreciere a instanței de judecată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție opinează că a examinat principalele întrebări juridice puse în prezenta cerere. Drept consecință, instanța de recurs subscrie criticilor societății recurente potrivit căruia instanța de apel neîntemeiat a admis cererea de chemare în judecată.

Considerațiile de mai sus sunt suficiente pentru a confirma incidența temeiului indicat la articolul 432, alin. (2), lit. c) din Codul de procedură civilă (în vigoare la momentul depunerii recursului) și a stabili că erorile judiciare analizate în speță sunt esențiale. Totuși, completarea considerentelor hotărârii din data de 02 august 2022 a

Judecătoria Bălți, sediul Central nu poate fi calificată ca o încălcare decisivă a art. 432, alin. (4) din Codul de procedură civilă, cât timp instanța de recurs a acceptat punctul de vedere juridic al acesteia, iar, *per ansamblu*, instanța de fond a răspuns la principalele elemente din dosar. Instanța de recurs observă că esența deciziei din data de 01 decembrie 2022 a instanței de apel nu corespunde standardelor de mai sus. Astfel, datorită acestor constatări, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că erorile depistate pot fi corectate prin casarea deciziei contestate și menținerea hotărârii primei instanțe.

Având în vedere problemele de drept ridicate în speță, instanța de recurs ajunge la concluzia de a admite recursul formulat de către SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord”, de a casa decizia instanței de apel și de a menține hotărârea instanței de fond.

În conformitate cu articolul 445, alin. (1), lit. f) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Furnizarea Energiei Electrice Nord”.

Se casează decizia din data de 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți emisă în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Liliana Cepoi împotriva Societății pe Acțiuni „Furnizarea Energiei Electrice Nord”, intervenient accesoriu Vladimir Zabulica cu privire la anularea ordinului privind desfacerea contractului individual de muncă, anularea ordinului privind anularea ordinului privind revocarea ordinului cu privire la desfacerea contractului individual de muncă, restabilirea la locul de muncă deținut anterior, încasarea salariului pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, a penalității pentru fiecare zi de întârziere, a prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică.

Se menține hotărârea din data de 02 august 2022 a Judecătoria Bălți, sediul Central.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă